

verdiend worden, ofschoon er ook nu nog prachtvertellers zijn, die men op ieder sterfhuis kan aantreffen. Ook bij de Bosnegers worden er op hun rouwfeesten nog altijd anansi-tori's verteld. Maar al staat het lijk soms weken boven aarde, ze mogen alleen verhaald worden op de avond van de dag der begrafenis, want, zoals PETRUS MOESÉ mij vertelde: „Anansitori na kina foe jorká” (Anansi-tori is „treef” of „kina” voor de geest van de afgestorvene).

We zijn nu vanzelf gekomen bij de vraag, waarom de spinverhalen nog altijd op dede-hoso's voor de dag komen. Welk verband is er tussen anansi en de dood? Vanwaar het volksgeloof, dat spinverhalen niet overdag mogen verteld worden, tenzij na het uittrekken van een ooghaar ¹⁾? Vooraf zij gezegd dat dit volksgeloof zeer verzwakt is, zodat iedereen, behalve de Bosnegers, ze gemakkelijk voor je vertelt, ook bij dag en zonder een ooghaar uit te trekken. Zo hebben Prof. PÉE, JAN VOORHOEVE en ikzelve het vorige jaar verschillende sprookjes in Coronie kunnen vastleggen. Maar uit zichzelf zal iemand bij dag moeilijk een anansi-tori ten beste geven. En al gebeurt het dikwijls, zoals in Coronie, dat men iemand een zedeles wil meegeven in de verhaalvorm, dan zal men daarvoor vaak een spinverhaal gebruiken, maar de naam anansi niet uitspreken en deze veranderen in een onbepaald persoon, zoals „a man”, de man. Er is ook niemand meer, noch in de stad noch in de districten, die het antwoord kan geven op de vraag, waarom de anansi-tori's alleen bij avond worden verhaald. Alleen onze Bosneger PETRUS gaf mij een antwoord, dat van grote waarde is en waarmee tevens het verband tussen anansi en dood wordt gelegd. Hij zei mij, dat als iemand een anansi-tori bij dag vertelt, diens moeder zal sterven. Anansi is dus de veroorzaker van de dood, of kàn dat in ieder geval zijn. Als men zijn naam bij dag uitspreekt vallen er doden. Maar waarom dat niet bij avond? Waarom is dàn zijn dodelijke kracht verlamd? Het antwoord hierop wordt pas duidelijk als men de ontwikkelingslijn van de spin nagaat, zoals LICHTVELD die geeft. De spin ressorteerde vroeger onder de goden. Maar zijn waardigheid heeft zich ontwikkeld van zonnelymbol naar zonnegod, schepper van de mensen en van veel op aarde. Dat zijn naam niet bij dag mag worden uitgesproken hangt hiermee samen, dat nog onbewust het geloof in de spin

¹⁾ De uitdrukking: Hari wan hai-wiwiri poeroe (een ooghaar uittrekken) heeft ook de figuurlijke betekenis van: Je overdrijft, je fantaseert, je liegt.